

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci

žalobce: **Mgr. V. V.**
proti
žalovanému: **Nejvyšší správní soud**
sídlem Moravské nám. 6, 657 40 Brno

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou ze dne 24. 5. 2018 se žalobce domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který spatřuje v tom, že žalovaný zveřejňuje osobní údaje žalobce na webu Nejvyššího správního soudu v databázi judikatury na adrese <http://nssoud.cz>, prostřednictvím zveřejnění dostatečně neanonymizovaných rozsudků: 1) Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 18. 4. 2018, č. j. 52 A 64/2017-96, 2) Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 20. 9. 2017, č. j. 52 A 76/2016-194, 3) Krajského soudu v Hradci Králové –

pobočka v Pardubicích ze dne 11. 10. 2017, č. j. 52 A 88/2016-59, 4) Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 2. 2. 2018, č. j. 58 A 1/2017-35, a 5) usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2016. Podáním ze dne 11. 10. 2018 žalobce upřesnil, že konkrétně mu jde o uveřejňování jeho jména a příjmení a sídla advokátní kanceláře.

II. Obsah žaloby a dalších podání žalobce

2. Žalobce se domáhá toho, aby soud žalovanému zakázal pokračovat v uvedeném zásahu, *in eventum* (v případě, že by žalovaný od zásahu v průběhu řízení upustil) aby soud určil, že tento zásah byl nezákonný. Namítá, že z uvedených rozsudků lze zjistit titul, jméno a příjmení, adresu sídla žalobce, v jaké právní věci vystupoval jako advokát s podrobnou skutkovou a právní kvalifikací věci soudem, jaký byl procesní postup a argumentace žalobce, jak byla věc soudem vyřízena, a zejména pohyb žalobce po České republice. V rozsudku č. j. 52 A 64/2017-96 došlo v rozporu se zákazem diskriminace k anonymizaci jména a příjmení Mgr. J. T. Podle žalobce jsou o něm zbytečně zveřejňovány negativní údaje. Ve vztahu ke každému z rozsudků uvádí vlastní popis události s tím, že popírá údaje prezentované v těchto rozsudcích, případně je označuje za výroky „nevěcné povahy“. Všechny zveřejněné informace naplňují definici § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“). S odkazem na náleží Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1586/09 žalobce poukazuje na to, že jde o informace soukromé. Jméno, příjmení a adresu sídla může v souladu s § 55d zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“) žalovaný zveřejňovat, nesmí je však spojovat a zveřejňovat spolu s dalšími osobními údaji. Právo na ochranu osobních údajů jakožto součást práva na ochranu soukromí je základním lidským právem, které lze s ohledem na čl. 7 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (a s ohledem na náleží Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 512/02) omezit pouze v případech výslovně stanovených zákonem. Žádný právní předpis však nestanoví, že by žalovaný měl vést internetovou databázi judikatury, ve které by mělo docházet ke zveřejňování osobních údajů advokátů. Postup žalovaného je tedy v rozporu s čl. 2 odst. 2 a 3 Listiny základních práv a svobod, § 8a zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“). Ani žalobce nemá právo tyto informace podle § 21 odst. 1 zákona o advokacii nikomu sdělovat. I soudce, asistent soudce či justiční čekatel mají povinnost mlčenlivosti. Na rozdíl od právní úpravy obsažené v insolvenčním zákoně a v zákoně o veřejných rejstřících jedná žalovaný na základě správní úvahy, ke které není zákonem zmocněn. Chybí veřejný zájem na zveřejňování osobních údajů advokátů a dochází k omezení výkonu advokacie (porušení práva podnikat). Zjevně byla porušena zásada účelnosti dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů. Informace byly shromážděny pro účely soudního řízení, ne za účelem zveřejnění v databázi judikatury. Nedochozí pouze ke zveřejňování údajů již oprávněně zveřejněných v seznamu advokátů, protože ty jsou pouze kontaktní povahy. Ani deklarovaným účelem zveřejňování judikatury není informování o podrobnostech z výkonu advokátní činnosti, ale o tom, jak soudy rozhodují. Žalobce není součástí soudnictví, není placen z veřejného rozpočtu a nemá povinnost podle čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod strpět zveřejňování informací o své činnosti. Úvahy, že advokátovo soukromí je nižšího standardu než prostého občana, nejsou přiměřené. Provozovat databázi judikatury by bylo možné i bez této praxe, která tak nemůže projít testem proporcionality. Z webu žalovaného přebírají osobní údaje žalobce a dále zveřejňují soukromoprávní servery.
3. V podání ze dne 28. 6. 2018 žalobce uvádí, že na žalobě trvá, a poukazuje na to, že v řízení o přestupku, kde vystupuje jako poškozený advokátkou Mgr. Lucií Petránkovou, bylo předloženo vybrané rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a bylo z něj dovozováno, že žalobce není dobrý člověk a advokát. Do sídla advokátní kanceláře pak byl doručen výhrůžný dopis neznámé osoby, které patrně vadí, že žalobce zastupuje vybrané klienty.

4. V podání ze dne 20. 8. 2018 žalobce doplnil, že v řízení u Okresního soudu v Děčíně soudce získal z webu žalovaného rozhodnutí, v němž si iniciály Ing. M.J. spojil předběžně s osobou Ing. M. J. To dokládá, že rozhodnutí jsou na webu žalovaného nedostatečně anonymizována a narušují soukromí konkrétních osob.
5. V dalších podáních žalobce především poukazyval na to, jak s jeho osobními údaji zveřejňovanými žalovaným nakládají třetí osoby (obviněný z přestupku či jeho zástupkyně v nesouvisející věci, spolkem zpracovávající data o „úspěšnosti“ opravných prostředků nebo blíže neurčená osoba, která žalobci adresovala anonymní dopis), jak postupují při anonymizaci německý Spolkový správní soud či Evropský soud pro lidská práva. Vedle toho žalobce změnil žalobu tak, že za žalovaného označuje předsedu Nejvyššího správního soudu, a upřesnil petit žaloby směrem ke konkretizaci osobních údajů, v jejichž zveřejnění spatřuje nezákonný zásah.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že publikací rozhodnutí zveřejňuje informaci ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, přičemž tento postup je ústavně konformní. Publikace judikatury má dva cíle – kontrola a transparentnost rozhodování soudů a sjednocování rozhodovací praxe orgánů veřejné moci. Žalobce v daných řízeních vystupuje jako advokát, tj. jako právní profesionál při výkonu své profese. Postup při anonymizaci je upraven vnitřními předpisy (Směrnice č. 9/2011 a Směrnice č. 3/2017) a je v pravomoci soudců zpravodajů. Praxi o neanonymizaci jména a příjmení advokátů potvrzuje i judikatura. Jde o střet dvou základních práv – práva na informace a práva na ochranu osobních údajů. Žalobce je příslušníkem privilegované právní profese a měl by být schopen „tíhu“ své profese unést. Argumentace povinností mlčenlivosti je nepřipadná a nemůže vést k tomu, že rozhodnutí soudu nebude řádně a srozumitelně odůvodněno. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu zamítl.
7. Ve svém vyjádření ze dne 19. 10. 2018 zopakoval některé své argumenty a doplnil, že pasivně legitimován je žalovaný (nikoliv jeho předseda) a jednání třetích osob není přičitatelné žalovanému, a dále poukázal na podobnou praxi jiných evropských soudů.

V. Posouzení věci krajským soudem

8. Zdejší soud nejprve posuzoval, zda jsou v této věci splněny procesní podmínky, zejména podmínky aktivní a pasivní legitimace a včasnosti žaloby.
9. Podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
10. Podle § 83 s. ř. s. je žalovaným správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah; jde-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, který není správním orgánem, anebo příslušníka takového sboru, je žalovaným správní orgán, který takový sbor řídí nebo jemuž je takový sbor podřízen, a u obecní policie obec.
11. Podle § 84 odst. 1 s. ř. s. musí být žaloba podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo.
12. Podle § 85 s. ř. s. je žaloba nepřijatelná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.

13. Aktivní legitimace v řízení o žalobě ve smyslu § 82 s. ř. s. svědčí každému, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech zásahem správního orgánu. Určující skutečností pro vyslovení závěru o existenci aktivní legitimace na straně žalobce je tedy plausibilní tvrzení přímého zkrácení na právech zásahem správního orgánu, nikoli prokázání skutečnosti, že k přímému zásahu do práv žalobce skutečně došlo (to již je otázkou pro posouzení žaloby ve věci samé). Žalobní tvrzení o přímém zkrácení žalobce na jeho právech postupem žalovaného - zveřejněním pěti rozhodnutí na internetových stránkách žalovaného, v nichž jsou uvedeny osobní údaje žalobce – je zcela konkrétní a reálné. Soud nemůže bez dalšího vyslovit, že by tvrzené přímé zkrácení na právech žalobce bylo z povahy věci vyloučeno, tj. že by tvrzené jednání pojmově nemohlo představovat nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. Tato podmínka řízení je tedy splněna.
14. Pokud jde o legitimaci pasivní, žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah.
15. Shora konkretizovaný úkon žalovaného byl proveden v rámci výkonu veřejné moci; o takový výkon jde mimo jiné právě tehdy, poskytuje-li žalovaný informace ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, a to jak na žádost, tak formou zveřejňování anonymizovaných znění rozhodnutí správních soudů na jeho internetových stránkách v databázi „Rozhodnutí správních soudů“. Taková forma poskytování informací žalovaným není výkonem soudnictví. Žalovaný (nikoliv jeho předseda) v takovém případě vystupuje jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.
16. Zdejší soud tedy dospěl k závěru, že předmětné rozsudky byly na internetových stránkách žalovaného uveřejněny postupem podle zákona o svobodném přístupu k informacím, tedy v rámci veřejnosprávních kompetencí žalovaného. Ačkoliv čtyři z pěti uváděných rozsudků jsou rozsudky jiných soudů, jejich zveřejnění (které je jako nezákonný zásah žalobcem označeno) je přičitatelné žalovanému. Podmínku pasivní legitimace žalovaného má tedy soud za splněnou.
17. Ačkoliv žalobce před jednáním dne 12. 10. 2018 nově označil za žalovaného předsedu Nejvyššího správního soudu, při jednání, po poučení ze strany krajského soudu (k tomu viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2014, čj. Nad 224/2014-53; všechna zde citovaná rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz), který po předběžném posouzení vyhodnotil, že jednání je přičitatelné Nejvyššímu správnímu soudu, změnil opět označení žalovaného zpět na Nejvyšší správní soud. Podle názoru soudu je jednání přičitatelné Nejvyššímu správnímu soudu z toho důvodu, že nejde o výkon pravomoci speciálně zákonem svěřené právě předsedovi Nejvyššího správního soudu, jde o činnost v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím, přičemž povinným subjektem ve smyslu tohoto zákona je Nejvyšší správní soud, nikoliv jeho předseda. Tyto závěry ostatně odpovídají ustálené rozhodovací praxi správních soudů (viz kupř. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2017, č. j. 4 As 46/2016-94).
18. Žalobu má zdejší soud dále ve smyslu § 84 odst. 1 s. ř. s. za včasnou, neboť tvrzené zveřejňování údajů žalobce v předmětných rozsudcích je nutno považovat za trvající zásah, u něhož nemohou subjektivní ani objektivní lhůta pro podání žaloby uplynout před jeho ukončením (viz náleží Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18; všechna zde citovaná rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>).
19. Krajský soud zároveň má za to, že žalobce neměl k dispozici jiný prostředek nápravy před podáním žaloby. Poukazoval-li žalovaný při jednání na prostředek nápravy dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), pak se nejedná o prostředek nápravy, kterého by mohl žalobce před podáním žaloby využít už proto, že žaloba byla podána dne 24. 5. 2018, tj. den před nabytím účinnosti tohoto nařízení.

20. Jelikož jsou splněny všechny podmínky řízení, přistoupil soud k posouzení důvodnosti žaloby. Předeseílá však, že je vyloučeno, aby přezkoumával postup soudů v rámci výkonu soudnictví; o nezákonném zásahu správního orgánu ve smyslu § 82 s. ř. s. lze v projednávané věci uvažovat pouze v rovině související s publikací anonymizovaných znění rozsudků v databázi rozhodnutí správních soudů na webu žalovaného, tedy v souvislosti s poskytováním informací (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č. j. 4 Ads 194/2014-30). Proto jsou také mimo přezkum zdejší soudem postaveny veškeré otázky související s obsahovou stránkou odůvodnění samotných rozsudků, které byly publikovány. Proti obsahové stránce rozsudků je nutno brojit postupy, které nabízí procesní předpisy upravující postup soudu při rozhodování. Jelikož se samotné rozhodování (včetně odůvodňování rozhodnutí) děje výlučně v rámci výkonu soudnictví, není k přezkumu správnosti, pravdivosti či věcnosti odůvodnění rozsudku soudu dána pravomoc správních soudů v rámci řízení o žalobě dle § 82 a násl. s. ř. s. Tento žalobní typ není koncipován jako opravný prostředek proti rozhodnutí soudu vydanému v rámci výkonu soudnictví a nelze jeho prostřednictvím napravit ani věcné ani formální vady rozsudku. Z tohoto důvodu se soud nemohl věcně zabývat tvrzeními žalobce, jimiž zpochybňuje informace obsažené v odůvodnění jednotlivých rozsudků.
21. Soud proto v nyní projednávané věci posuzuje pouze otázku, zda zveřejněním určitých informací o žalobci ze strany žalovaného představuje nezákonný zásah, nikoliv to, zda uvedení těchto informací v rozsudku ze strany soudu, který rozsudek vydal, představuje nezákonný zásah. Kromě toho, že by soud pro posouzení této otázky nedisponoval pravomocí, žalobce výslovně jako nezákonný zásah označuje toliko zveřejnění uvedených informací.
22. Uvedené však zároveň znamená, že zdejší soud musí při rozhodování respektovat popis skutečností zjištěných příslušným soudem a popsanych v jeho rozsudku. Nebylo-li například Nejvyšším správním soudem v rámci řízení o kasační stížnosti proti takovému rozsudku konstatováno, že skutková zjištění soudu prvého stupně jsou nesprávná, musí zdejší soud vycházet z toho, že popis skutkových zjištění v rozsudku odpovídá skutkovým zjištěním učiněným příslušným soudem a ta zase odpovídají skutečnosti. Jinými slovy zdejší soud musí vycházet z toho, že žalobce v soudních řízeních jednal tak, jak je příslušným soudem v jeho rozsudku popisováno a popis tohoto jednání v rozsudku považovat za relevantní pro danou věc.
23. V řízení není sporu o tom, že zmíněné rozsudky obsahují osobní údaje žalobce. Osobním údajem je podle § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitého subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu. Jelikož je ve všech rozsudcích žalobce identifikován titulem, jménem, příjmením, povoláním i místem podnikání, musí být za osobní údaje považovány veškeré údaje týkající se jeho osoby (tj. včetně informací o tom, jak vystupoval v předmětných soudních řízeních), neboť jde o informace týkající se nezaměnitelně určeného subjektu údajů.
24. S ohledem na výše uvedené lze v obecné rovině konstatovat, že uveřejnění osobních údajů žalobce představuje akt správního orgánu přímo zaměřený proti žalobci, tj. zásah ve smyslu legislativní zkratky zakotvené v § 82 s. ř. s. To ovšem automaticky neznamená, že by byl žalobce tímto jednáním přímo zkrácen na svých právech, tj. že by šlo o jednání protiprávní, a tudíž o zásah nezákonný. Aby soud mohl učinit takový závěr, musí posoudit, zda zveřejnění daných konkrétních osobních údajů žalobce zapovídá zákonná úprava (zejména zákon o ochraně osobních údajů), potažmo zda tímto postupem žalovaný nepřiměřeně omezil některá z ústavně zaručených základních práv a svobod žalobce (zejména právo na soukromý život).
25. Podle čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv a svobod má každý právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno.

26. Podle čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod má každý právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života.
27. Podle čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod má každý právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.
28. Podle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod jsou svoboda projevu a právo na informace zaručeny.
29. Podle čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod lze svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.
30. Podle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím jsou povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.
31. Podle § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím se informací pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.
32. Podle § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím poskytne povinný subjekt informaci týkající se osobnosti, projevu osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu.
33. Podle § 10 zákona o ochraně osobních údajů při zpracování osobních údajů správce a zpracovatel dbá, aby subjekt údajů neutrpěl újmu na svých právech, zejména na právu na zachování lidské důstojnosti, a také dbá na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektu údajů.
34. Podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů je správce povinen zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromážděny.
35. Podle § 5 odst. 2 písm. d) zákona o ochraně osobních údajů může správce zpracovávat osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů, jedná-li se o oprávněně zveřejněné osobní údaje v souladu se zvláštním právním předpisem. Tím však není dotčeno právo na ochranu soukromého a osobního života subjektu údajů.
36. V žalobcem uváděných pěti rozhodnutích byly uvedeny následující informace, které žalobce označuje jako své osobní údaje: titul, jméno a příjmení; adresa jeho sídla jako advokáta; v jaké právní věci žalobce vystupoval jako advokát spolu s podrobnou skutkovou a právní kvalifikací věci soudem; jaký byl procesní postup a argumentace žalobce; jak byla věc soudem vyřízena; a pohyb žalobce po České republice v případě uvedení času a místa účasti žalobce na jednání soudu.
37. S výjimkou informace o způsobu vyřízení věci soudem soud hodnotí uvedené informace jako osobní údaje žalobce ve smyslu § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů. Způsob vyřízení věci soudem není údajem týkajícím se žalobce samotného. Neobsahuje žádný identifikátor žalobce, ani nepopisuje žádné jednání žalobce.
38. Na jiném místě žaloby žalobce zmiňuje ještě jako osobní údaj uvedení účastníka řízení, kterého zastupoval, uvedení toho, že na něj byla podána kárná žaloba, že je údajně znám pro své obstrukční postupy, že spolupracuje s určitými osobami apod. I v této části soud připouští, že tyto údaje lze považovat za osobní údaje žalobce – tj. údaje o tom, jak žalobce (jakožto konkrétně určená osoba) jednal – s kým například vstoupil do smluvního vztahu nebo jaké používá procesní postupy v jiných řízeních.

39. Uvedené osobní údaje žalovaný uveřejnil v rámci své databáze rozhodnutí správních soudů. Touto publikací žalovaný zveřejňuje informaci ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť rozsudek soudu je coby výsledek rozhodovací činnosti nositele veřejné moci zcela nepochybně informací ve smyslu § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím [viz též § 11 odst. 4 písm. b) téhož zákona; srov. zejména nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10, publ. pod č. 123/2010 Sb. (N 68/56 SbNU 761)]. Současně se nejedná o informaci, kterou by musel žalovaný zveřejňovat podle § 5 zákona o svobodném přístupu k informacím povinně. Minimálním rozsahem povinně zveřejňovaných informací je každý povinný subjekt vázán, současně však může zveřejňovat též informace další (§ 5 odst. 7 in fine zákona o svobodném přístupu k informacím) a na tyto k podaným žádostem pouze odkazovat podle § 6 zákona o svobodném přístupu k informacím. Při poskytování informací aplikuje povinný subjekt výluky z práva na poskytnutí informace uvedené zejména v § 7 až § 12 zákona o svobodném přístupu k informacím a obsažené ve zvláštních zákonech.
40. Právo na informace se řadí mezi politická práva jednotlivců. Jeho smyslem je kontrola činnosti veřejné moci a jde o právo demokratickému režimu imanentní. Cílem kontroly veřejné moci jako celku je zjistit skutečnosti rozhodné pro posouzení dodržování zákonnosti při jejím výkonu, porovnat je v konkrétním případě se zákonem stanovenými standardy činnosti orgánu veřejné moci, vyhodnotit případné odchylky od těchto standardů a při zjištění porušení zákonnosti navrhnout nebo přijmout odpovídající prostředky nápravy. Tomu odpovídá i ve vztahu k soudům, jako jedné ze složek státní moci, zásada veřejnosti soudního rozhodování (s výlukami sloužícími k ochraně jiných důležitých zájmů) a nepřipustnost tzv. kabinetní justice. Pokud jde o publikaci judikatury, ta má zejména dva cíle; jednak umožňuje kontrolu a transparentnost rozhodování soudů, jednak je nástrojem sjednocování rozhodovací praxe orgánů veřejné moci, zejména soudů (viz Bobek, M., Kühn, Z. a kol.: Judikatura a právní argumentace. 2. vydání. Praha: Auditorium, 2013, s. 218). Právo na informace je tedy v demokratické společnosti naplňováno i zveřejňováním anonymizovaných rozsudků soudů, a to za účelem transparency a veřejné kontroly výkonu soudnictví jako jedné z mocí ve státě.
41. Pro zveřejňování rozsudků správních soudů tak existuje zákonný podklad, a nelze proto souhlasit se žalobcem v tom, že by žalovaný svým postupem překročil meze svých pravomocí a porušil čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, potažmo čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky. Z těchto ustanovení neplyne, že by orgán veřejné moci mohl jednat pouze tam, kde mu to ukládá zákon, nýbrž že může jednat tam, kde mu to umožňuje zákon. Není tedy potřeba, aby zákon žalovanému stanovil povinnost vést databázi judikatury, postačuje, je-li k takovému jednání zákonem oprávněn. To je přitom v daném případě splněno. Pochopitelně ovšem musí žalovaný dbát zákonných limitů. Obsahují-li například žalovaným zveřejňovaná rozhodnutí správních soudů také osobní údaje určité osoby, má povinnost dbát, aby nedošlo ke vzniku újmy této osoby na jejích ústavně zaručených právech.
42. V dané věci jde tedy o střet dvou základních práv, který je ošetřen mimo jiné také výše citovanou úpravou obsaženou v zákonech o svobodném přístupu k informacím a o ochraně osobních údajů (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2017, č. j. 4 As 46/2016-94). V první řadě je nutno poznamenat, že ze zákonné úpravy nevyplývá absolutní zákaz zveřejňování osobních údajů. Zákon pouze správci a zpracovateli ukládá povinnost dbát, aby subjekt údajů neutrpěl újmu na svých právech, přičemž poukazuje zejména na ústavně zaručená základní lidská práva a svobody, specifikovaná v čl. 10 Listiny základních práv a svobod. Jelikož soud neshledal žádné další zákonné ustanovení, které by mohlo zapovídat uveřejnění osobních údajů žalobce [ani § 5 odst. 1 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů – viz dále], spočívá posouzení zákonnosti postupu žalovaného v posouzení jeho souladu s čl. 10 Listiny základních práv a svobod.
43. Již z citované zákonné úpravy je přitom patrné, že uveřejnění osobních údajů nutně neznamená zásah do práva na soukromí osoby. Má-li zpracovatel dbát na to, aby při zpracování osobních

údajů (tj. také při jejich zveřejnění) dbal na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého života subjektu údajů, je zřejmé, že samotné zpracování automaticky takový zásah nemůže představovat. Je především nutno vždy brát v úvahu, jaké osobní údaje jsou zveřejňovány. Za zásah do práva na soukromí osoby nelze typicky považovat zveřejnění takových údajů, které již veřejně prezentoval sám subjekt údajů, tj. sám je sděloval veřejnosti verbálně či svým jednáním (např. spočívá-li osobní údaj v informaci o takovém jednání, které bylo subjektem údajů učiněno veřejně). Takové údaje může správce ostatně dle explicitní zákonné úpravy zpracovávat bez souhlasu subjektu údajů, neboť byly oprávněně (dobrovolně samotným subjektem údajů) zveřejněny [viz § 5 odst. 2 písm. d) zákona o ochraně osobních údajů].

44. Soud proto musí posoudit, zda zveřejnění uvedených osobních údajů žalobce představuje zásah do práva na soukromí žalobce. V obecné rovině je nutno se žalobcem souhlasit v tom, že také v rámci výkonu své profese požívá ochrany soukromí (viz žalobcem citovaný nálezn Ústavního soudu ze dne 6. 3. 2012, sp. zn. I. ÚS 1586/09). Takový závěr ovšem neplatí paušálně na veškeré atributy jeho profesní činnosti, zejména pak ne na jeho projevy (verbální či neverbální) činěné veřejně. Žalobce je přitom jako advokát veřejně činnou osobou, vystupuje-li v rámci soudního řízení, jehož veřejnost je garantována Ústavou České republiky (viz čl. 96). Konkrétně podle § 49 odst. 2 s. ř. s. platí, že veřejnost jednání může být vyloučena, a to i pro určitou část jednání, jen z důvodu utajovaných informací, obchodního tajemství, mravnosti nebo veřejného pořádku. Možnost seznámení se se skutkovými detaily soudem projednávané věci v důsledku aktivity osoby, která projednávanou věc sama aktivně sleduje, je tak především důsledkem zásady veřejnosti rozhodování soudů a nejde ostatně ani o výsledek obecně nežádoucí. Je-li soudnictví vystavěno na zásadě veřejnosti, pak všichni aktéři, kteří se na soudy obracejí, tj. účastníci i jejich zástupci, se svými podáními do značné míry opouštějí svůj soukromý prostor, a tedy jejich právo na soukromí je nutně a legitimně limitováno právě výše zmiňovanou zásadou.
45. Již účastí na soudním řízení tedy zpravidla každá zúčastněná osoba opouští svůj soukromý prostor, ačkoliv pro některé osobní údaje jistě existují výjimky v závislosti na konkrétních okolnostech projednávané věci, způsobu získání osobních údajů, přístupu samotné dotčené osoby nebo na jejím postavení v rámci soudního řízení.
46. Na podporu těchto závěrů lze poukázat na rozhodnutí Evropské komise pro lidská práva ve věci *A.H. proti Spojenému království*, stížnost č. 3868/68, v němž bylo shledáno, že vlastní projevy, které byly učiněny v průběhu veřejného jednání před soudem, obecně vůbec nespádají do soukromého života osoby, a nepodléhají tak ochraně dle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nutno podotknout, že tento závěr platí pro běžné fyzické osoby, které se aktivně účastní byť jediného soudního řízení, a to například z důvodu, že pro ochranu svých práv vyčerpaly všechny ostatní možnosti. Je logické, že pro osoby, pro které je jednání před soudy nejen předmětem podnikání, ale především určitým posláním, musí být míra opuštění soukromého prostoru v souvislosti s touto činností mnohem širší. Jak přitom uvádí komentář k Pravidlům profesionální etiky a pravidel soutěže advokátů České republiky, advokát se „*v souladu se všeobecným chápáním veřejnosti považuje za širší součást justičního systému, stejně jako soudce nebo státní zástupce, a vychází se z toho, že excesy v jeho chování, jak společenském, tak tržním, mohou otrávit důvěrou veřejnosti nejen v advokátní stav jako celek, ale i její důvěrou v právní řád a v orgány právní řád prosazující vůbec.*“ (Čermák, K. *Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky. Komentář*. 2. nezměněné vydání. Praha : 2000, s. 18, dostupný na https://www.cak.cz/assets/files/180/BA_00_Z1.pdf). S ohledem na specifický charakter advokátní činnosti je proto podle názoru soudu nutno považovat za veřejnou prezentaci advokáta (vyňatou ze sféry soukromého života advokáta) veškerou advokátní činnost, která má souvislost se soudem projednávanou věcí. Podle názoru soudu není rozhodné, zda se advokát prezentuje písemně, ústně či svým jednáním. Stejně tak není rozhodné, zda tak činí přímo vůči soudu v dané konkrétní věci, nebo se tak prezentuje obecně v rámci výkonu advokacie. Ve všech uvedených případech nelze informace o vystupování advokáta navenek považovat za informace o jeho soukromém životě.

47. Jelikož je veřejné celé soudní řízení, zejména pak konečné rozhodnutí, v rámci něhož mohou být relevantní veškeré informace související s řízením, je nutno za vystupování advokáta navenek (tj. jeho veřejnou prezentaci) považovat jakýkoliv jeho projev (verbální i neverbální) v rámci výkonu advokátní činnosti, který soud považuje za potřebné zahrnout do svých úvah při rozhodování (může jít tedy i o projevy učiněné v rámci jiného soudního řízení či jiných postupů, které mohou mít vliv na to, jak bude soud v konkrétní projednávané věci postup téhož advokáta hodnotit). Takovými projevy advokát zcela dobrovolně vystupuje ze svého soukromého prostoru a nepožívá ochrany dle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod či čl. 7 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.
48. Skutečnost, že určité atributy činnosti advokáta nepožívají ochrany v rámci práva na soukromý život, je legitimní, zákonem předvídanou (s ohledem na požadavek veřejnosti jednání a rozhodování soudů), a tudíž i subjektivně předvídatelnou součástí výkonu jeho podnikatelské činnosti. Z toho důvodu nemůže být zveřejňování těchto veřejných informací ani protiústavním omezením práva na podnikání. Poukazoval-li žalobce na to, že při vstupu do advokátního stavu nepředpokládal, že jeho osobní údaje budou takto zveřejňovány, pak soud podotýká, že takovou skutečnost předpokládat měl a mohl s ohledem na dlouhodobě v českém právním řádu uplatňovanou zásadu veřejnosti soudního řízení.
49. Zveřejnění informací o výkonu advokacie přitom není jediným zásahem do osobní sféry, který je nutno považovat za objektivně ospravedlněný. Některá omezení týkající se etiky výkonu profese advokáta omezují dokonce jeho čistě soukromý život. Advokát je totiž všeobecně povinen poctivým, čestným a slušným chováním přispívat k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu. Tato povinnost se týká obecně vystupování advokáta jak při výkonu jeho profese, tak v ryze osobním životě. Není přitom pochyb o tom, že takové omezení soukromého života advokáta je plně legitimní. Opět lze v tomto směru poukázat na komentář k Pravidlům profesionální etiky a pravidel soutěže advokátů České republiky: „*Oslabení důvěry v sektor poskytující právní služby však může mít fatální dominové efekty na celý právní systém státu. Zásah do osobní sféry advokáta se tedy jeví v tomto směru jako plně odůvodněný z hlediska ochrany vyšších hodnot.*“ (Čermák, K. *Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky. Komentář.* s. 22). Právě požadavky na etiku jednání advokáta a důvody zakotvení těchto požadavků (ony „vyšší hodnoty“) dokládají specifický charakter činnosti advokáta, kterou nelze považovat za běžnou podnikatelskou činnost, nýbrž do určité míry za poslání přispívající k naplňování atributů právního státu.
50. Lze dodat, že výše uvedené úvahy jsou plně v souladu se závěry Nejvyššího správního soudu, vyslovenými v rozsudku ze dne 31. 5. 2012, č. j. 9 Ans 5/2012 – 29. V něm Nejvyšší správní soud výslovně uvedl, že jméno a příjmení advokáta jsou na základě zvláštního právního předpisu zapsána ve veřejně přístupném seznamu. Pokud jsou uvedena v souvislosti s jeho působností, pro kterou byla do veřejně přístupného seznamu zapsána (zde v souvislosti s výkonem advokacie a zastupováním klienta před soudem), nejedná se bez dalšího o chráněné údaje, které by bylo nezbytné anonymizovat. Se stejnou argumentací lze přitom dospět k závěru, že anonymizace není na místě ani v případě dalších skutečností, které advokát v rámci výkonu advokacie veřejně prezentoval, tj. například také v rámci soudního řízení. To ostatně potvrzuje také řada usnesení Nejvyššího správního soudu, jimiž bylo rozhodováno o námitkách podjatosti vznesených žalobcem, jakožto zástupcem účastníka řízení. Jako příklad lze citovat usnesení ze dne 25. 5. 2017, č. j. Nao 175/2017-161, na které poukazuje také žalovaný: „*Pokud se Mgr. Václav Voříšek cítí být sekundárně viktimizován, je-li spojován se způsobem, jakým vykonává advokacii, nelze příčiny takových jeho domněnek spojovat se skutečností, že soudy zcela v souladu s platnými právními předpisy zveřejňují ve svých rozhodnutích jeho údaje, vystupuje-li v postavení advokáta a zástupce účastníka řízení.*“
51. Lze sice souhlasit se žalobcem v tom, že uvádění některých jeho osobních údajů (zejména jména a příjmení) není nezbytně nutné pro dosažení cíle sledovaného zveřejňováním judikatury soudů (tj. veřejná kontrola rozhodovací činnosti soudů a její sjednocování), to ovšem neznamená, že by byl postup žalovaného neproporcionální. Proporcionalitu nelze posuzovat poměřováním cíle

a nezbytnosti vedlejšího (nezamýšleného) výsledku činnosti vedoucí k tomuto cíli. Proporcionalita musí být dána mezi cílem a celkovým výsledkem. Ta přitom v tomto případě dána je. Neplatí totiž ani teze, že by daného cíle bylo možné dosáhnout způsobem, který by zasahoval do práv žalobce méně (například tím, že by bylo jeho jméno a příjmení anonymizováno). Tato teze nemůže platit již z toho důvodu, že k žádnému zásahu do práv žalobce vůbec nedochází. Jak je patrné z výše uvedeného, zásah do soukromého života žalobce je v případě anonymizace jeho jména a příjmení shodný jako v případě ponechání těchto osobních údajů v předmětných rozhodnutích, tj. nulový.

52. Podle názoru zdejšího soudu proto není ani na místě otázka, zda existuje zájem na tom, aby byly osobní údaje žalobce zveřejněny. Z hlediska zákonnosti postupu žalobce je rozhodné pouze to, zda existuje překážka pro zveřejnění těchto údajů. Takovou překážku přitom zdejší soud neshledal.
53. Důvodnou není ani námitka, že zveřejnění rozhodnutí správních soudů s osobními údaji advokáta zastupujícího účastníka řízení porušuje zásadu účelnosti vyjádřenou v § 5 odst. 1 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů. Primárním účelem shromáždění osobních údajů advokáta v soudním řízení jistě není jejich zveřejnění. Zákon ovšem nestanoví, že by správce mohl údaje zpracovat pouze tehdy, je-li právě toto zpracování samotným primárním účelem jejich shromáždění. V takovém případě by ostatně bylo shromažďování a zpracovávání osobních údajů poněkud samoučelné. Také proto zákon stanoví pouze to, že zpracování musí být s původním účelem shromáždění v souladu – tj. nesmí mu odporovat či se s ním zcela míjet. Tak by tomu mohlo být například tehdy, využil-li by správce osobní údaje pro činnost, která s původním účelem nijak nesouvisela (tj. tyto údaje by zneužil). To ovšem není případ zveřejnění informace o tom, který advokát zastupoval v řízení účastníka a jakým způsobem ho zastupoval, v rozsudku publikovaném v databázi rozhodovací činnosti správních soudů. Zveřejňování výsledku soudního řízení přímo souvisí s jeho průběhem, v rámci něhož a pro jehož řádné zajištění byly osobní údaje advokáta shromážděny. Zveřejnění údajů advokáta, jakožto vedlejšího důsledku zveřejňování soudních rozhodnutí, které byly shromážděny v souvislosti se soudním řízením tak nijak nekoliduje s účelem jejich shromáždění.
54. Nelze přisvědčit ani námitce, že soudní osoby (stejně jako sám advokát) mají povinnost mlčenlivosti o všem, o čem se dozvěděl v souvislosti s výkonem funkce. Tato povinnost zakotvená v § 16 odst. 4, § 81 odst. 1 či § 113 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, je pravidlem obecným. K němu existuje úprava speciální, která naopak soudním osobám nařizuje určité informace poskytovat. Touto úpravou jsou vedle zákona o svobodném přístupu k informacím také například pravidla zakotvená v čl. 38 Listiny základních práv a svobod a § 49 odst. 10 s. ř. s., která soudu nařizují věc veřejně projednat a rozsudek (včetně odůvodnění) veřejně vyhlásit. Logicky by soud tyto povinnosti nemohl splnit, musely-li by zároveň všechny soudní osoby o daných skutečnostech zachovávat mlčenlivost.
55. Na závěrech soudu nemohlo nic změnit ani to, že některé evropské soudy (žalobce poukázal na německý Spolkový správní soudní dvůr a Evropský soud pro lidská práva) v některých svých rozhodnutích neuvádějí údaje o advokátech účastníků. Jednak se nejedná o obecný postup, jednak takový postup nevyplývá z žádného právního předpisu, kterým by byla Česká republika vázána. Nutno podotknout, že žalobcem konkrétně předložený rozsudek Evropského soudu pro lidská práva navíc obsahoval identifikační údaje zástupce stěžovatele.
56. Jelikož všechny údaje, v jejichž zveřejnění spatřoval žalobce zásah do svých práv, se týkaly výkonu advokacie žalobcem navenek, nepředstavuje zveřejnění soudních rozhodnutí obsahujících tyto údaje v rámci databáze rozhodnutí správních soudů, kterou spravuje žalovaný, zásah do práva žalobce na soukromý život, práva na podnikání ani porušení zákona o ochraně osobních údajů či jiných právních norem. Lze proto shrnout, že žalovaný svým postupem, v němž žalobce

spatřuje nezákonný zásah, nezkrátil žalobce na jeho právech. Jeho postup proto nelze označit za nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s.

57. Pro úplnost soud dodává, že se nezabýval tvrzeními žalobce o nedostatečné anonymizaci jiných osob v jiných rozhodnutích publikovaných v databázi žalovaného, neboť tato tvrzení zjevně vybočují z předmětu tohoto soudního řízení (v projednávané věci jde o zveřejňování neanonymizovaných osobních údajů žalobce). Z tohoto důvodu soud k těmto tvrzením ani neprováděl dokazování žalobcem předkládanými listinami.
58. Stejně tak se soud nezabýval ani tvrzeními žalobce o tom, že z předmětných rozhodnutí jiná osoba než žalovaný dovozuje, že žalobce není dobrý člověk a advokát apod. Jsou-li takové úvahy danou osobou vysloveny protiprávně, jistě k takovému závěru dospěje i příslušný orgán, který se jimi bude zabývat. Zdejšímu soudu v nyní projednávané věci nepřísluší hodnotit, zda je žalobce dobrý člověk a advokát, či nikoliv. Pro soud je v tuto chvíli podstatné, že žalovaný údaje žalobce zveřejňuje oprávněně, nikoliv to, jak by měly či neměly být tyto údaje dále hodnoceny. Ani k těmto otázkám proto soud neprováděl dokazování.
59. Co se týče tvrzení žalobce, že v rozsudku č. j. 52 A 64/2017-96 byl v rozporu se zákazem diskriminace anonymizován jiný advokát a žalobce nikoliv, pak toto tvrzení je liché. K diskriminaci v tomto případě nemohlo dojít, neboť oba advokáti byli v odlišném postavení – pouze žalobce v daném řízení aktivně vystupoval jako zástupce účastníka řízení.
60. Poukazoval-li žalobce na další zpracovávání zveřejněných osobních údajů jinými osobami (obviněným z přestupku či jeho zástupkyní v nesouvisející věci nebo spolkem zpracovávajícím data o „úspěšnosti“ opravných prostředků), je zřejmé, že toto jednání není přičitatelné žalovanému (viz obdobně rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. 2. 2016, č. j. 62 A 32/2015-222, a na něj navazující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2017, č. j. 4 As 46/2016-94). Totéž platí pro tvrzení žalobce, že je terčem anonymních výhrůžek. Také k těmto otázkám proto soud neprováděl dokazování, neboť zcela vybočují z předmětu tohoto řízení.
61. A nakonec se soud nezabýval ani v závěrečné řeči uplatněnou polemikou žalobce stran používání malého státního znaku žalovaným v jeho podáních adresovaných soudu v této věci, vhodnosti, aby se jednání soudu účastnil předseda žalovaného, či toho, jaký má vliv na rozhodování soudu skutečnost, že Nejvyšší správní soud je jeho nadřízený soud, a zda vůbec bude možné, aby o případné kasační stížnosti rozhodoval Nejvyšší správní soud. Všechny tyto polemické poznámky nijak nesouvisejí s předmětem věci, tj. s posouzením, zda se výše konkretizovaným jednáním dopustil žalovaný vůči žalobci nezákonného zásahu.

V. Shrnutí a náklady řízení

62. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, a to i ve vztahu k eventuálnímu petitu, který taktéž vychází z premisy, že zásah žalovaného byl nezákonný, což bylo soudem vyvráceno.
63. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 7. listopadu 2018

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu